

Dr. med Claus Lützow-Holm informerer om: Lichen ruber (planus)

Hva er lichen ruber (LR)?

Lichen ruber (planus) er en ganske vanlig, kløende, ikke-smittsom hudlidelse, som vanligvis oppstår hos voksne. Lichen betyr at det kan se litt ut som lav (som vokser på steiner), planus at utslett er relativt flate knuter i huden, og ruber at det kan være litt rødt, ofte med litt skinnende hvitlige drag i hver flekk.

Hva er årsaken til LR?

Det vet man ikke, man formoder en immunologisk feilreaksjon, som lignende på det vi ser ved eksemmer, men det foreligger ingen allergi, eller intern sykdom. Noen typer legemidler kan lage lignende utslett, de kalles da lichenoide. Utslettet er lite arvelig, og blir aldri ondartet.

Hvordan arter LR seg?

Det ses ofte utslett ved håndledd, nederst på leggen eller på legger, og det finnes flere ulike mønster av utslett som gjør at diagnosen kan være lett. Er det tvil kan diagnosen bekreftes ved en liten og ufarlig vevsprøve. Det kan av og til oppstå LR der hvor huden er skadet, for eksempel ved en rift. Det finnes også spesielle typer der huden blir mer fortykket, ofte på leggene. En meget sjeldnere variant finnes i hodebunn der det kan være områder med sår og etter hvert permanent hårtap. De fleste får kun en type, ikke alle...

Lichen ruber utenfor huden?

Det er ikke uvanlig med lichen ruber i munnslimhinne, ca 30-70% av de med LR kan få synlig utslett, oftest med lite besvær, men noen få er mer plaget.

Menn kan få LR på penis, men det er temmelig sjeldent at kvinner får dette på slimhinner i kjønnsområdet. LR kan en sjelden gang angripe neglene slik at disse blir ruglete og ujevne.

Behandling

Det finnes ingen helbredende behandling, men tilstanden vil **oftest** brenne ut av seg selv etter mnd. eller år. Det brukes ofte kortisonkremer for å dempe plagene. Dette kan være effektivt, men man må lære litt om hvordan dette skal gjøres for å få best mulig resultat, og hverken underbehandle eller overdrive behandlingen. En sjelden gang er det nødvendig med intern behandling med medisiner som kortisontabletter eller andre medikamenter, og behandling av LR i munnslimhinnen bør ofte gjøres av hudspesialist i samarbeide med tannlege.

Kan man gjøre noe selv for å forhindre utslett?

Unngå å skade huden med rifter osv – hvis dette betyr noe for ditt utslett, ellers er det lite å gjøre annet enn å behandle kløen, som nettopp hindrer den negative onde sirkel: Det klør - du klør- huden reagerer med mer utslett.